

บทที่ ๘

การขอสิทธิการพื้นที่คนพิการและบุคคลพิการ

แต่เดิมคนส่วนมากเข้าใจกันว่าบุคคลที่ไม่สมประกอบในทางร่างกายหรือจิตใจนั้นไม่สามารถทำประโยชน์อื่นให้แก่สังคมได้ เพราะไม่อยู่ในสภาพที่จะเรียนรู้หรือรับการอบรมได้ปกติ แต่ความจริงในทางวิทยาการนี้ๆ บันไดพิสูจน์ให้เห็นว่าบุคคลที่ไม่สมประกอบเหล่านั้น หากได้มีโอกาสศึกษาอบรมและฝึกหัดโดยวิธีพิเศษ และด้วยความเอาใจใส่สนใจอย่างแท้จริง แล้วก็จะเป็นบุคคลที่สามารถช่วยคนเอง และเป็นภาระแก่สังคมน้อยลงได้ ประเทศต่าง ๆ ทุกวันนี้จึงมีบริการสงเคราะห์เป็นพิเศษแก่พวคุนพิการ และทุพพลภาพยังได้แก่คนง่ายเปลี่ยนเสียชาหุหนวก เป็นไป ตามอุด บัญญาอ่อน เป็นกัน

ในปัจจุบันนี้คนพิการทำไร่องี่จ้านวนประมาณ 450 ล้านคน ซึ่งบางส่วนยังไม่ได้รับการเอาใจใส่จากสังคมและรัฐบาลทั่วถึง ฉะนั้นความพิการของประชาชนจึงเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ควรจะได้พิจารณาและกำหนดมาตรการในการแก้ไขบ้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูให้มีประสิทธิภาพ

ความหมายของคำว่า “คนพิการ”

คนพิการ หมายถึง ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือจิตใจ อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตรื้อปัจจัยหน้าที่อย่างคนปกติ เช่น คนตาบอด คนหูหนวก คนขาขาด เป็นกัน ความพิการนั้น ๆ อาจจะเกิดขึ้นทันทีก็ได้ หรืออาจจะได้รับอุบัติเหตุในภายหลัง

สหประชากรกำหนดถูกต้องคนพิการที่รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือ ไว้ว่า (สุปริยา คงธรรม, 2522 หน้า 3)

1. บุคคลนี้สูญเสียความสามารถในการทำงาน (Lost the capacity to work or unfit to work)

2. บุคคลผู้นี้มีความสามารถพิการถาวรไป และปรากฏเห็นชัดเจน (Permanently and substantially disabled)

สำหรับคนพิการสามารถจะฟื้นฟูความสามารถได้ แต่ทุพพลภาพคือคนที่พิการนไม่สามารถทำงานได้

ประเภทของความพิการ

ความพิการของมนุษย์ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ พิการทางกาย (*physically disabled*) และพิการทางจิต (*mentally disabled*)

ความพิการทางกาย แบ่งออกเป็น 2 พวก ได้แก่

1. พวகหยอดนสมรรถภาพ ได้แก่ หูหนวก เป็นไป ตาบอด และเป็นโรคบางอย่าง เช่น โรคระบบกล้ามเนื้อ ทำให้แข็งชาดี เป็นต้น

2. พวກอย่าวัยพักรูป อาจมีสาเหตุจากพิการมาแต่กำเนิด, จากอุบัติเหตุ และจากโรค บางอย่าง เช่นข้ออักเสบ

ความพิการทางจิต แบ่งออกเป็น 2 พวก ได้แก่

1. มีโรคทางสมอง ได้แก่ เนื้อสมองอักเสบ เนื้องอกในสมอง, สมองเสื่อมจากความ ชรา

2. มีจิตใจผิดปกติ ได้แก่ โรคจิต โรคประสาท เป็นต้น

ผลของความพิการ

ความพิการของบุคคลมีผลกระทบต่อบุคคลนั้นเอง, ต่อครอบครัว และต่อสังคม กันนี้ คือ (กรมประชาสงเคราะห์, 2523 หน้า 45)

ผลกระทบต่อบุคคล

- บุคคลไม่สามารถช่วยกันเองหรือพึ่งกันเองได้
 - เคลื่อนไหวร่างกายไม่สะดวก
 - ไม่สามารถประกอบกิจกรรมยามว่างได้อย่างปกติ
 - ไม่สามารถเข้าร่วมสังคมได้อย่างปกติและไม่สามารถพึ่งกันเองได้ทางค้านเกรชูกิจ
- ผลกระทบต่อครอบครัว
- ครอบครัวทั้งให้การเลี้ยงดู
 - กระทบกระทบต่อสัมพันธภาพของครอบครัว
 - เป็นภาระค้านเกรชูกิจแก่ครอบครัว

ผลกระทบต่อสังคม

- สังคมท้องให้การเลี้ยงดู
- สังคมท้องสูญเสียรายได้ทางเกรชูกิจ

- สังคมท้องชาติทรัพยากรทางด้านประชากรที่มีคุณภาพไปบางส่วน

ผลของความพิการถึงก่อตัว จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจจัดการส่งเสริมการห้ามทุกๆ ทุกๆ กรรมจากความพิการอย่างจริงจัง โดยจัดในรูปขององค์การและสถานสงเคราะห์ รวมทั้งบริการอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น บางประเทศจะจัดทำหน้างสัญญาในด้านสำหรับเด็กของคนพิการ เป็นทัน

วิวัฒนาการของการส่งเสริมการห้ามพิการ

ในระยะเริ่มแรก การส่งเสริมการห้ามพิการได้กระทำไปตามมิถุนเดียวกับผู้ทุกๆ ยากเกือกร้อนประเทกอื่น ซึ่งได้แก่คนชรา คนวิกฤติ ไร้ที่พึ่ง และผู้ที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ฯ จนกระทั่งในระหว่างปี 1834-1909 ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่เกิดขึ้น โดยเฉพาะ เกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย Elizabethan Poor Law ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น ในการริเริ่มให้มีการ กฎระเบียบเพิ่มเตะ แก้กลุ่มนักบุคคลที่เสียเปรียบกลุ่มนักบุคคลอื่น เช่น เด็กไร้ญาติ ขาดงาน คนวิกฤติ คนมีภัยอยู่อ่อน กันไป ทุหนาทุก ฯลฯ เป็นทัน

เริ่มที่ความสำคัญมากขึ้นในระยะหลังการโลกครั้งที่ 1 ได้มีการปรับปรุงการให้ บริการส่งเสริมการห้ามพิการเน้นหนักไปในแง่การฟื้นฟู (Rehabilitation) แก่บรรดาทหารบก ทหาร เรือที่พิการเป็นอันดับแรก และบรรดาคนพิการอื่น ๆ เป็นอันดับรองลงมา โดยมีการช่วยเหลือ บุคคลแยกตามความพิการได้ผลมากขึ้น โดยได้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการรักษาเชี่ยวชาญแต่เพียงอย่าง เดียวมาเป็นการฟื้นฟูบุคคลิกภาพ ควบคุมการรักษา นอกจากนี้ องค์กรระหว่างประเทศ อาทิ เช่น สหประชาชาติ องค์กรรวมกระทรวงระหว่างประเทศ และอื่น ๆ ที่ได้มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการห้ามพิการ โดยได้มีการพยายามเรียกร้องให้มีการยกเว้นภาระทางเศรษฐกิจ และสังคมของคน พิการให้เท่าเทียมกับคนปกติโดยทั่วไปอีกด้วย

สำหรับการพัฒนาอันดับแรกในการส่งเสริมการห้ามพิการ และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ก็คือ การจัดตั้งสถานสงเคราะห์ และสถานศึกษากับคนพิการ ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินงานโดยเอกชน ท่องาน ที่มีผลกระทบและรุกราน ได้มองเห็นความสำคัญของบริการด้านหางานให้กับพิการทำ อันนำไปสู่การจัดตั้ง โรงงานในอารักขา (Sheltered Workshop) ซึ่งโดยมากจัดขึ้นสำหรับคนงานอุด หุ้นส่วน และ เป็นโน้ม และพวากที่มีความพิการทางร่างกาย เช่น แขนขาพิการ

ต่อมาปี ค.ศ. 1930 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างร้ายแรงทั่วโลก น้ำหนาเศรษฐกิจ ต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เอกชนไม่สามารถซื้อขายเหลือ ผู้เดือดร้อนได้อย่างที่ทำ รัฐจึงเริ่มเข้ามายื่นขอสนับสนุนการดำเนินงานของเอกชน และขยายบริการสังคมลงกระทำการ ครอบคลุมไปถึงบุคคลที่ประสบความเดือดร้อนหลายประเภท เช่น สมรรถภาพ ปี ค.ศ 1935 ได้มีการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงทางสังคม (Social Security Act 1935) ในกฎหมายฉบับนี้ระบุประเภททางช่วยเหลือต่าง ๆ ไว้ ที่สำคัญ ได้แก่ การประกันสังคม (Social Insurance) การสาธารณสุข (Public Assistance) และการบริการสาธารณะ (Public Service) ซึ่งในการประกันสังคม ก็ได้มีการประกันอุบัติเหตุ จากการทำงานรวมอยู่ด้วย

นอกจากนี้ภาวะสังคมโลกครั้งที่ 1 ทำให้คนพิการที่ได้รับบาดเจ็บจากสังคมเป็นจำนวนมาก ประเทศที่เข้าร่วมสังคมได้ร่วมกันหาทางช่วยเหลือจัดหางานให้คนพิการทำ ซึ่งบังคับให้คนพิการเข้าทำงาน การจัดบริการฝึกอาชีพ และออกกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ คนพิการตลอดจนการจัดให้คนพิการเข้าทำงานในโรงงานอาชีวศึกษา คือการทำงานภายใต้ควบคุมโดยไกด์ลิช

ต่อมาภายหลัง สังคมโลกครั้งที่ 2 จำนวนคนพิการที่ว่างงานได้เพิ่มมากขึ้นอีก ในขณะเดียวกัน ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ และภาวะการขาดแคลนแรงงานได้ทำให้ประเทศญี่ปุ่น หลายประเทศหันมาที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงนั้น ไม่จำเป็นก่อสำหรับอาชีพบางอย่าง โดยเฉพาะในสังคมอุตสาหกรรม ซึ่งความคิดได้แพร่หลายไปยังประเทศเยอรมัน ซึ่งได้เริ่มมีการพัฒนาการทำงานในชนบทสำหรับคนงานอย่างขึ้น

จนกระทั่งภายในปี ค.ศ 1945 ความเชื่อกียงกับการฟื้นฟูอาชีพคนพิการที่ได้เป็นที่ยอมรับและปฏิบัติทั่วไปในประเทศตะวันตก โดยได้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับอาชีพของคนพิการ ขึ้นหลายประเทศ และมีนโยบายรับคนพิการเข้าทำงานทั่วเวลา (Full Time) เช่นเดียวกับคนปกติ ประกอบกับความเจริญในด้านวิทยาการแพทย์ ก็ได้ส่งเสริมให้การรักษา ฟื้นฟูปรับสภาพคนพิการเจริญก้าวหน้าขึ้น (สุปรีดา คงธรรม, 2522 หน้า 10-11) นอกจากนั้นบางประเทศ เช่น ประเทศไทย ถึงกับออกกฎหมายที่ยกเว้นอย่างนี้โดยบังคับให้อาคารสถานที่ของรัฐบาล มีรากบันไดพิเศษ มีทางลาดสำหรับเดินและประตูที่เบิกบานได้ง่าย เพื่อให้คนพิการทางกาย

ในสหรัฐอเมริกา ประมาณ 20 ล้านคน หรือร้อยละ 10 ของผลเมือง ไปมาสะดวกยิ่งขึ้น

สำหรับประเทศไทยนั้นมีองค์กรและสถานสงเคราะห์ทั่วของรัฐบาล และเอกชนเป็นจำนวนมาก ซึ่งทำการสงเคราะห์คนพิการ ด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยเฉพาะเพื่อบุคคลเหล่านี้ ให้เป็นตัวของตัวเอง ได้รับการศึกษา มีอาชีพเดียงตัวเองได้ แต่การสงเคราะห์ของสังคมไทยนั้น ยังไม่ทั่วถึง ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนคนพิการ เพราะสถานที่และทุนในการดำเนินงานมีจำกัด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ด้วย จึงทำให้คนพิการจำนวนไม่น้อย ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ ท้องค่านิริวัต อาย่างทุกรายทรมานและไร้ความสามารถ

การสงเคราะห์คนพิการแท้จริงบริการในทันบีจัย 4 บ้านบุญม่วงบันท้วไป๋ คนพิการถึงบ้านจะสูญเสียอวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย ถึงสามารถใช้ร่างกายส่วนที่เหลือให้เป็นประโยชน์บ้านทัวโลก กำลังที่เก็บไว้ในเรื่องการสงเคราะห์ สนับสนุนคนพิการเพื่อให้เขามีความสามารถประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน วิธีการสงเคราะห์อันนี้คือการฟื้นฟูสมรรถภาพ (REHABILITATION) ซึ่งหมายความว่า กระบวนการช่วยเหลือคนพิการให้สามารถปรับปรุงตัวในทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ให้สูงสุด ตามสมรรถภาพที่เขามีอยู่ อาจกล่าวได้ว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพ คือการบังคับเท่าที่จะทำได้ให้มีให้ความพิการเป็นสิ่งถาวร และการช่วยให้คนพิการอาจชนะ อุปสรรคต่างๆ ที่ท้องเผชิญในชีวิตประจำวันจากความพิการของเขาระบบที่ช่วยเหลือการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

1. คุณพิการเป็นบุคคลที่มีสิทธิมนุษยชนอย่างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับบุคคลที่มีอวัยวะสมบูรณ์ทั้งหมด กันนี้เข้าใจความมีสิทธิให้รับมาตราการแห่งความคุ้มครอง และความช่วยเหลือทุกๆอย่าง ที่เป็นไปได้จากประเทศของเข้า และโอกาสที่จะได้รับฟื้นฟูสมรรถภาพ

2. โดยสภาพแห่งความพิการของเขานี้เอง เขายอมทกอยู่ในอันตราย จากความกระหาย การทิ้งทางอารมณ์และจิตใจ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจาก ความรู้สึกถูกตัดขาดและซึ้งซึ้งผึ้งศักดิ์สิทธิ์ในใจ กันนี้เข้าใจความมีสิทธิเรียกวังความเห็นอกเห็นใจ และความช่วยเหลือในการสร้างสรรค์ จากสังคมเป็นพิเศษ

3. เขามีความสามารถพัฒนาสมรรถภาพที่ยังคงเหลืออยู่ในตัวให้ขึ้นไป ถึงระดับสูงจนคาดไม่ถูก ถ้าให้โอกาสที่เหมาะสมแก่เข้า คงโดยที่ไม่เข้าอาจจะถูกยกเป็นผู้มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ต่อประเทศชาติแทนที่จะเป็นภาระแก่ตัวเขานเอง แก่ครอบครัวและแก่ประเทศชาติ

4. กันพิการย่อมมีความรับผิดชอบต่อทุกคน ในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ สังคมภาพในงาน gereuthrig ของชาติในทุก ๆ ทาง เนื่องจากความสามารถทำได้ ภายหลังการฟื้นฟู สมรรถภาพแล้ว

5. ความประณานาจอิทธิพลของกันพิการคือ ให้เกิร์วิถอยู่อย่างอิสระในชุมชนคนปกติ ธรรมชาติ แทนที่จะใช้เวลาวันหนึ่ง ๆ ให้หมดไปในสถานสงเคราะห์ ที่แยกออกจากป้ายต่างหาก หรือมีรั้วทอย่างໄก่ชื่อว่าคนพิการ (กรมประชาสงเคราะห์, 2514 หน้า 8)

การฟื้นฟูคนพิการ เนื่องจากเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุด

1. การฟื้นฟูทางร่างกาย (Physical Rehabilitation) การฟื้นฟูทางการแพทย์ (Medical Rehabilitation) ได้แก่การตรวจรักษางานค้าน ศัลยกรรม หันกระวน และบริหาร จิตแพทย์ การรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล การจัดหาเครื่องอุปกรณ์จำลอง เช่น แขน ขา ปลายนิ้ว ฯลฯ การถ่ายภาพบันทึก เช่น การนวด การบริหารกล้ามเนื้อ ฯลฯ การอาชีวะบันทึก ทำนองเดียวกับ การภาพบันทึก แต่เป็นการฝึกอบรมวิธีใช้งานให้ในทางข้อมและขณะเดียวกันเป็นการฝึกอาชีพเล็กน้อย ไปด้วย เช่น การจัดสถาน ช่างไม้ ฯลฯ นอกจากนี้การฝึกสอนพูดและพัฒนาการแก่คนไร้

2. การฟื้นฟูอาชีพ (Vocational Rehabilitation) บริการฝึกอบรมอาชีพให้มีการ ฝึกฝนเพื่อเตรียมตัวให้กับพิการได้ประกอบอาชีพเป็นหลักฐานมั่นคงคราวต้องเป็นอาชีพที่เข้าสามารถ ทำได้ หลังจากที่ฟื้นฟูทางร่างกายแล้วและระยะเวลาที่ฝึกอบรมนั้นไม่ควรนานเกินไป

3. บริการทางค้านจิตใจและสังคม กันพิการส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาทางค้านจิตใจ และ สังคม เช่น น้อยเน้อต่อไป ขาดอกล้า ฉุนเฉียว ฯลฯ ในค้านบัญชาสังคม ส่วนใหญ่เชื่อยู่กับ ที่อยู่ การเงิน ครอบครัว ฯลฯ จะนับบริการค้านสังคมสงเคราะห์ ทางจิตใจ และสังคม จะ ช่วยเป็นบริการอย่างหนึ่งในการฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

4. บริการแนะนำอาชีพ และจัดทำงาน การแนะนำอาชีพให้เหมาะสมสมกับสมรรถภาพ ของคนงานทั้งร่างกายและความต้องการ ในทั่วประเทศการจัดทำงานให้กับพิการ สำคัญความร่วมมือ ชุมชนบริการจัดทำงานพิเศษ ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดทำงานแห่งชาติ โดยเรียนอยู่กับคุณภาพพิเศษของพนักงาน ซึ่งได้รับการอบรมทำงานกับคนพิการมาแล้ว ในบางประเทศจัดบริการทางงานให้กับพิการโดยรวม ไว้ ในกฎหมายมีกำหนดให้โรงงานรับผู้พิการเข้าทำงานเป็นจำนวนที่แน่นอนอย่างเป็น 2-10% ของ

คณงานทั่วไป บางประเทศก็กำหนดจำนวนเพียงคนพิการเนื่องมาจากการสังคมเท่านั้น หรืออาจเพิ่มจำนวนอย่าง ก็ส่วนใหญ่ให้คนพิการโดยเฉพาะ ส่วนคนพิการที่ไม่สามารถทำงานทำได้ บางประเทศจะรักษาไว้ในโรงพยาบาล โดยเฉพาะให้เหมาะสมกับความสามารถของคนพิการ โดยจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการฝึกฝนให้ด้วยและในขณะเดียวกัน ก็จัดหาอาชีพให้คนพิการได้ทำในที่นั้นด้วย

นอกจากบริการดังกล่าวมานี้ ซึ่งเป็นการฟื้นฟูอาชีพบริการในด้านการส่งเสริมฯ โดยทรงในรูปสถานสงเคราะห์ ก็ให้ที่อยู่อาศัยรวมทั้งบ้านจัด 4 ในการดำเนินชีวิตแล้วยังมีการให้การศึกษาแก่เด็กพิการเป็นพิเศษในบางประเทศ คนพิการได้มีโอกาสศึกษาປະปนกับคนธรรมชาติไป และจัดบริการพักผ่อนหย่อนใจตลอดจนให้สวัสดิการอื่น ๆ เป็นทัน (พระราชบัญญัติ ประมวลกฎหมาย 2523. หน้า 99-100)

การช่วยเหลือคนพิการในสังคมไทย

การส่งเสริมฯ ที่คนพิการได้เริ่มต้นในประเทศไทยมานานพอสมควร โดยเฉพาะผู้บ่วยด้วยโรคจิตและโรคประสาท แต่งานด้านนี้ก็ทำได้ขยายตัวเท่าไหร่ ส่วนคนพิการทางกายไม่ปราศจากว่าได้รับความเอาใจใส่แต่อย่างใด จนกระทั่งเมื่อก่อนสังคมรามโลกครั้งที่ 2 สถาบันคหกรรมเป็นคนพิการพากแรกที่ได้รับการส่งเสริมฯ ที่เป็นเช่นนี้ก็อาจเป็นเพราะว่าประชาชนยังรังเกียจ และไม่เห็นด้วยความสามารถของคนพิการ เพราะไม่ได้รับการส่งเสริมฯ และฝึกอาชีพเพียงพอทำให้คนพิการทำงานได้ไม่ถึงระดับที่ควร ส่วนใหญ่คนพิการก็มักสำนึกรักในความพิการของตนจนไม่คิดที่จะช่วยกันเอง นอกจากนี้คนพิการในประเทศไทยยังอยู่กับกระทรวงด้วยการสำรวจได้มีการสำรวจ ทำให้ประชาชนมองไม่เห็นจึงไม่ค่อยสนใจ แท้ในบ้านนี้ก็มีภาครัฐบาลและภาคเอกชนได้ให้ความสนใจกับคนพิการดังกล่าวมากขึ้น โดยได้จัดตั้งองค์กรสมาคมต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือแก่คนพิการทั้งในด้านการบำบัดรักษา และสวัสดิการต่าง ๆ ในภาคธุรกิจได้มีการจัดตั้งกรมประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงานในภาคเอกชนได้จัดตั้งสถาบันส่งเสริมฯ แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประเทศไทยเริ่มให้การส่งเสริมฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2485 โดยกรมประชาสัมพันธ์ได้เริ่มดำเนินการและจัดตั้งสถานที่ส่งเสริมฯ แก่คนพิการและทุพพลภาพขึ้น ที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการเป็นแห่งแรก ให้การอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือทุพพลภาพที่ดูแลกันในความพิการพาราชาติอยู่ที่ความคุ้มครองของทาง พ.ศ. 2485 ตลอดจนผู้ที่พิการหรือทุพพลภาพที่ไม่สามารถดำรงชีวิตเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลอุปการะเลี้ยงดูให้ได้เข้าอยู่อาศัยในสถาน

สังเคราะห์ トイทางกรรมประชามงเคราะห์จะยึดหลักการอุปการะแก่บุคคลที่พิการอย่างถาวรไม่ต้องรักษาพยาบาลอีกต่อไป (รายงานประจำปี กรมประชาสงเคราะห์, ปี 2516 หน้า 21)

ปี พ.ศ. 2509 มีการวางแผนจัดตั้งศูนย์ฟันฝุ่นสมรรถภาพขั้น โดยกรมประชาสงเคราะห์
ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การสหประชาชาติที่ได้จัดส่งทีปรึกษาในด้านการฟันฝุ่นสมรรถภาพคน
พิการมาช่วยแนะนำ ในการตั้งศูนย์ฟันฝุ่นสมรรถภาพคนพิการทั่วอย่างนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะดำเนิน
การปรับสภาพคนพิการทางค้านสังคม การศึกษา และอาชีพเพื่อให้สามารถทำงานมีรายได้จนมี
หลักฐานอันมั่นคงทางเมืองอันกับบุคคลธรรมชาติทั่วไป สถานที่ตั้งศูนย์ทั่วอย่างนี้เป็นสาธารณ
ชึ้นกรมประชาสงเคราะห์ที่ถือกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายทั้งอยู่ในหมู่บ้านทรงคนอง อำเภอพระประแดง

ในปี พ.ศ. 2410 ทางกรมประชาสงเคราะห์ได้รับเงินงบประมาณมาเริ่มดำเนินการ
เกี่ยวกับการสงเคราะห์คนพิการ และดำเนินงานปรับสภาพคนพิการพร้อมทั้งฝึกอาชีพ วิชาที่สอน
ก็ได้แก่ วิชาช่างทัดเย็บเสื้อผ้า วิชาช่างทอผ้า วิชาช่างซ่อมวิทยุ และโทรทัศน์ วิชาช่างไม้ครุ-
ภัณฑ์ วิชาช่างงานหัตถกรรม สำหรับสติ๊กคนพิการในบ้านจุนของประเทศไทย ปรากฏว่ามีแนว
โน้มสูงขึ้นมาก อาจเป็นเพราะสาเหตุมาจากการพัฒนาทางอุตสาหกรรม การزراع และอุบัติเหตุ
ต่าง ๆ มากขึ้น ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของการแพทย์ที่สามารถช่วยผู้ที่เจ็บป่วยด้วยโรค
ต่าง ๆ และผู้ที่ประสบอุบัติเหตุให้มีชีวิตรอดมากขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้บุคคลที่พิการอีกประเภท
หนึ่งก็คือผู้ที่ทำงานรับใช้ประเทศไทย ได้แก่ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และประชาชนที่พิการ
จากการสูญเสียของบ้านประเทศชาติ ในบ้านจุนนี้วิทยาการในการพัฒนาปรับสภาพทางสังคมของ
คนพิการที่มีวิถีวนากการก้าวหน้าทั้งยังมีประสิทธิภาพอีกด้วย เพราะสามารถประคิษฐ์ภายอุปกรณ์
ใหม่ ๆ และเครื่องช่วยต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อาทิเช่น อย่างไร้สายและเครื่องช่วยต่าง ๆ เพื่อใช้แทน
อย่างไร้สายและไม่สามารถใช้การได้

สำหรับคนพิการที่สามารถเข้าร่วมในการฝึกอาชีพแล้ว จะพิจารณาทางานตามโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการต่าง ๆ ด้วยผู้ที่ทางานทำไม่ได้หรือพิการมากจนไม่อาจเดินทางไปทำงานได้เองก็ได้รับเข้าทำงานในโรงงานอาร์กช์ (Sheltered workshop) ภายใต้กฎหมายพิการ พระบรมราชโองการเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 และในวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2515 ได้อัญเชิญพระบรมราชโองการฯ ให้มาทรงเปิดงานสถาบันฯ ณ วัดราษฎร์ฯ จังหวัดเชียงใหม่

ในปี 2515 ได้ขยายการดำเนินงานโดยจัดกิจกรรมฝึกอบรมพนักพิการในชนบทขึ้นเป็นโครงการทดลองในบริเวณนิคมสร้างตนเอง เชื่อนอุบลรัตน์ อ. น้ำพอง จ. ชลบุรี เพื่อให้การฟื้นฟูสมรรถภาพและฝึกอาชีพแก่คนพิการในชนบทซึ่งประกอบการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ให้สามารถประกอบอาชีพช่วยเหลือกันเองและแบ่งเบาภาระครอบครัวโดยรับคนพิการเข้าฝึกรุ่นละ 35 คน หลักสูตรในการฝึกอบรม 6 เดือน วิชาชีพที่จัดให้นี้มุ่งในก้านการเกษตรและเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพชนบท

เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2524 ได้จัดกิจกรรมแพร่รับ คณะพักฟื้นคนพิการ นางปะกง อ. ฉะเชิงเทรา โดยรับคนพิการครั้งแรก 50 คน วัดคุประสังค์เพื่อจะรับคนพิการที่สามารถช่วยกันเองได้ปรับสภาพทางก้านร่างกายแล้ว และสามารถประกอบอาชีพได้ เช่น การทอเสื่อ ทำอัญมณี หลัก และทำไม้เขียงเสื่อ เป็นต้น ในการดำเนินการครั้งถัดไปจะเป็นส่วนหนึ่งของสถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพพระประแดง

บัญญักการลงเคราะห์คนพิการ และทุพพลภาพนี้อยู่ความรับผิดชอบของกลุ่มสวัสดิการลงเคราะห์ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานพอสรุปได้ดัง

1. รับไว้ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ โดยให้การอุปการะเลี้ยงดูคนพิการและทุพพลภาพที่ถูกจับในข้อหากระทำการขอทาน พ.ศ. 2484 และบุคคลที่พิการทั่วไป มีการจัดกิจกรรมในยามว่างเพื่อให้ผู้พิการเหล่านี้สามารถที่จะทำงานเลี้ยงตัวเองได้ ขณะนี้มีสถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2. การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพ โดยรับคนพิการที่รับการปรับสภาพทางร่างกายแล้วเข้ารับการฝึกอบรมในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ บัญญัติที่สอนอยู่มี 4 แผนก คือ ช่างเย็บหนัง ช่างวิทยุ-โทรศัพท์ ช่างกักเย็บเสื่อผ้า และช่างซ่อมเครื่องกลอุปกรณ์ มีศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการ 2 แห่ง คือ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง และศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

3. การดำเนินการโรงงานในอาร์กัฟ (SHELTERED WORKSHOP) สำหรับคนพิการที่ฝึกอาชีพแล้วแต่ยังทำงานทำไม่ได้ ได้รับเข้าทำงานในโรงงานของรัฐ เพื่อให้มีรายได้พอเพียงที่จะเลี้ยงตนเอง ขณะนี้มีอยู่แห่งเดียว คือศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

โรงพยาบาลสัตว์น้ำทัดลุง

- จัดให้มีช่องทางทำงานจ้างในอิรักษ์สำหรับคนพิการ
- จัดให้มีการฝึกเฉพาะอย่างเป็นพิเศษแก่คนพิการท่อไปอีกในเมื่อจำเป็น สำหรับการเข้าทำงานรับจ้างในชั้นสุดท้าย

- จัดบริการทางสังคมเท่าที่จำเป็นให้ผู้รับการฝึก โดยอาศัยบริการที่เหมาะสม

4. บริการปรับสภาพคนพิการ โดยจัดหาอุปกรณ์ยืมหรือเชร์ฟช่วยเหลือช่วยคนที่พิการให้ไทยไม่คิดมูลค่า เพื่อส่งเสริมให้คนพิการที่มีรายได้น้อยได้รับการปรับสภาพทางร่างกาย สามารถดำเนินชีวิตท่อไปได้โดยสมควรแก่อัคภพ ซึ่งในปี พ.ศ. 2524 ก็ได้ให้การช่วยเหลือไปแล้วจำนวน 83 ราย เป็นเงินจำนวน 114,625 บาท

การให้ความช่วยเหลือในรูปของสถานสงเคราะห์และศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับคนพิการมีอยู่ที่ไกบัง สรุปได้ดังนี้ คือ

- จัดในรูปสถานสงเคราะห์มี ๒ แห่ง คือ สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพประปะแครง จังหวัดสมุทรปราการ, สถานแรกรับและพักฟื้นคนพิการบางปะกง ฉะเชิงเทรา, สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพิการทางสมองและบีบูญญา, สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและบีบูญญา, สถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพปากเกร็ด นนทบุรี, สถานสงเคราะห์คนไร้โภคภูมิ เบ้านกงวัต จังหวัดปทุมธานี

- จัดในรูปศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการมี 2 แห่ง คือ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการรุพะประปะแครง จังหวัดสมุทรปราการ, สถานสงเคราะห์ศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการชอนแก่น จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

คุณสมบัติของคนพิการที่จะเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์

1. มีความพิการอย่างไถ่ย่างหนึ่ง เช่น กำบัง แขน ขาพิการ เป็นอัมพาต ประสาทพิการเพราะชรา หรือบวมเรื้อรัง

2. อายุตั้งแต่ 17 ปี ขึ้นไป (ต้องอายุต่ำกว่านี้จึงเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์เด็ก และบุคคลวัยรุ่น)

3. ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง

4. ไร้ญาติขาดที่พึ่ง ไม่มีที่อยู่อาศัย (ยกเว้นผู้พิการที่มีครอบครัว หรือญาติอุปการะแล้ว) โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับคนพิการ

หน่วยงานอื่นของรัฐที่ร่วมมือในการส่งเสริมคุณภาพ

1. กระทรวงสาธารณสุข

นำบัตรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้มีการพิการน้อยลง และมีความสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดีขึ้น โดยจัดตั้งโรงพยาบาลไว้คอยช่วยเหลือทั่วประเทศและโรงพยาบาลส่วนราชการนี้แห่งฟื้นฟูสมรรถภาพ แท้ยังไม่ถึงขั้นเป็นโรงพยาบาลฟื้นฟูสมรรถภาพ (REHABILITATION HOSPITAL...) หรือเป็นสถาบันหรือศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยเฉพาะเมืองอย่างในต่างประเทศที่เจริญแล้ว

2. กระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องจากผลเมืองไทยได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าศึกษาในโรงเรียนตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษาเพื่อความพิการทั้งทางกายและทางจิตเป็นจำนวนนับล้านๆ ทุกปี จึงทำให้กรมสามัญศึกษาและทำการช่วยเหลือเด็กพิการเหล่านี้ ให้ได้รับการศึกษาน้ำหนัก โดยมีกองการศึกษาพิเศษเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนผู้พิการแต่ละประเภทโดยเฉลี่ยวัน เช่น

ทำการสอนคนหูหนวก มีโรงเรียนสอนคนหูหนวก อ. คุสิก กทม. โรงเรียนสอนคนหูหนวก ทุ่งมหาเมฆ กทม. และโรงเรียนสอนคนหูหนวก จ. ขอนแก่น

กรมสามัญศึกษา มีโครงการขยายงานการศึกษาของผู้พิการประเภทต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น และกระจายออกไปยังจังหวัดต่างๆ ด้วย

การดำเนินงานส่งเสริมคุณภาพของเอกชน

บุรุษนี้ของกรรมการเอกชนจำนวนมากที่สนใจร่วมมือในการดำเนินการอย่างกว้างขวาง ในสามารถกล่าวนามได้หมก จึงจะขยายตัวอย่างของคุณภาพต่างๆ พอดังเช่นดังนี้

1. บุรุษนี้ของกรรมการ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระราชนินทร์ นิสานักงานอยู่ที่ ด. ราชวิถี พญาไท กทม. ก่อตั้งเมื่อ เมษายน 2498 ทำการส่งเสริมคุณภาพพิการทั่วไป ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการเด็กพิการขึ้นที่ ปากเกร็ด นนทบุรี เมื่อ 2504 และทั่วไปโรงเรียนศรีสังวาลย์ ในบริเวณศูนย์บริการเด็กพิการ ในลักษณะโรงเรียนรายวัน เมื่อ 18 พฤษภาคม 2504 เพื่อทำการสอนเด็กพิการทางด้านตัว และแขนขา ระหว่างอายุ 4-18 ปีถึงขั้นประถมเป็นที่ 7

2. บุณฑิโอนุเคราะห์คุณทูนวน ในพระบรมราชูปถัมภ์อู่ที่ ๑. พระราม ๕ คุสิก กกม. ทึ้งเมื่อ สิงหาคม ๒๔๙๕ ทำการลงเคราะห์คุณทูนวน และกันใน ทึ้งสนับสนุน กิจการของโรงเรียนสอนคนทูนวนของรัฐบาล ซึ่งทำการสอนคนทูนวนและใบ ถึงชั้น ม.ศ. ๓

3. บุณฑิช่วยคนตามดัดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ อู่ที่ ถนนราชวิถี พญาไท กกม. ก่อตั้งเมื่อ มกราคม ๒๔๘๑ ทำการลงเคราะห์คุณกานบอค และสนับสนุนโรงเรียนสอนคนตามดัด กกม. ซึ่งทำการสอนคนตามดัดระหว่างอายุ ๖-๑๔ ปี ถึงชั้น ม.ศ. ๓ และได้ทำการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพคนตามดัดชั้นที่ปักเกร็ด นนทบุรี รับคนกานบอคที่มีอายุ ๑๕-๓๐ ปี เข้าฝึกอาชีพหลายหลักสูตร เช่น หลักสูตรช่างไม้ ช่างโลหะ ช่างหนัง เป็นทัน แต่ละหลักสูตรใช้เวลาประมาณ ๒ ปี

4. บุณฑิราชประชาสามัคคี ในพระบรมราชูปถัมภ์ อู่ที่สถาบันราชประชาสามัคคีในรัฐบาลนั้นพระประเดช สมุทรปราการ ทึ้งเมื่อ ร.ศ. ๒๕๐๔ ทำการลงเคราะห์ผู้บ่าว และผู้พิการจากโรคเรื้อรังทั่วไป

5. บุณฑิชีวิตใหม่ ในพระบูปถัมภ์ตามเด็จประชาชนนี้ อู่ที่ถนนราชมารค อ. เชียงใหม่ ก่อตั้งเมื่อ กันยายน ๒๕๐๗ ทำการลงเคราะห์ผู้ที่หายบ่วงจากโรคเรื้อรัง และโรคจิต ที่ออกจากการโรงพยาบาล ให้มีที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพได้เอง ทำการจัดตั้งหมู่บ้านคนพิการชั้นหลายแห่ง เช่น

ก. หมู่บ้านชีวิตใหม่ “ไตรสภากาณ” อู่ที่หลัก กม. 78.5 ถนนเชียงใหม่-ฝาง บ้านหัวยกระดาย อ. เชียงดาว จ. เชียงใหม่

ก. หมู่บ้านชีวิตใหม่ “ก่องล้อย” อู่ที่หลัก กม. 47 ถนนชอด-แม่สะเรียง บ้าน กองล้อย อ. ชอด เชียงใหม่

ก. หมู่บ้านชีวิตใหม่ “ห้วยเห็น” อู่ที่หลัก กม. 95 ต. พหลโยธิน (ลำพูน-ลี) บ้านหัวยเห็น อ. ลี ลำพูน

ก. หมู่บ้านชีวิตใหม่ “ห้างคง” อู่ที่ อ. ห้างคง เชียงใหม่

6. โรงพยาบาลแม็กเคน (โรงพยาบาลโรคเรื้อรังเชียงใหม่) อู่ที่ ๑. เกาะกลาง อ. เมืองเชียงใหม่ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ทำการบำบัดรักษาพื้นฟูสมรรถภาพและลงเคราะห์ผู้บ่าว และพิการจากโรคเรื้อรัง สนับสนุนกิจการของนกนและหมู่บ้านคนโรคเรื้อรังหลายจังหวัดในภาค

เห็นอีก นับว่าโรงพยาบาลเม็คเกน เป็นสถานที่ฟื้นฟูสมรรถภาพและส่งเสริมการฟื้นฟูบุรุษ และพิการ แห่งแรกในประเทศไทย โรงพยาบาลนี้ยังสนับสนุนให้ผู้พิการและบุตรธิคาน ตามนิคมและหมู่บ้าน คนโกรกเรือนได้รับการศึกษาด้วย โดยการจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ขึ้น ประมาณ 10 โรงเรียน เช่น โรงเรียนสันทิธรรม

7. มูลนิธิช่วยคนโรงเรียนลำปาง ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระราชาชนนี อยู่ที่ ถนนประสาณไมตรี อ. เมือง ลำปาง ก่อตั้งเมื่อ 2 มิถุนายน 2497 มีวัตถุประสงค์คล้ายกับมูลนิธิ และองค์การส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยการให้การศึกษาแก่เด็กบุญญาอ่อน ๆ

8. มูลนิธิช่วยเด็กบุญญาอ่อน ในพระบรมราชูปถัมภ์ อยู่ที่โรงพยาบาล บุญญาอ่อน ต. กินແคง พญาไท กรุงฯ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2505 ทำการส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กบุญญาอ่อน และสนับสนุนกิจกรรม โรงพยาบาลบุญญาอ่อน รวมทั้งโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งเป็นของรัฐบาล และทำการนำบัตรถ้าฟื้นฟูสมรรถภาพโดยการให้การศึกษาแก่เด็กบุญญาอ่อนโดยตรง

9. สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีที่ทำการ ชั้นราษฎร์โรงพยาบาลส่งเสริม ถนนหรืออยุธยา พญาไท - กรุงฯ ก่อตั้งเมื่อ 8 เมษายน 2502 ทำการส่งเสริมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย มีศูนย์บริการสุขภาพจิต อยู่ที่ศูนย์กลางสุขภาพจิต โรงพยาบาลส่งเสริม รับช่วยเหลือและนำประชารชน เกี่ยวกับบุญญาทางจิต ตั้งแต่ 4 กันยายน 2511 เป็นต้นมา

บุญบันนี้จำนวนคนพิการมีมากและเพิ่มขึ้นทุกวัน สาเหตุของความพิการมีเนื่องจาก อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องจักร และโรคภัยต่าง ๆ ซึ่งก็เป็นเรื่องหนึ่งที่สังคมมิได้นึงแน่ที่จะช่วยส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพบุญญาชีวิตระหว่างความพิการเหล่านี้อย่างจริงจัง และให้ความช่วยเหลือ ให้ลูกหรือลูกภาระของครอบครัวผู้พิการที่จะต้องเสียเงิน แบ่งแรงงานในการประกอบการงาน มาอยาจิใส่เดียงคุ้พิการเหล่านี้ หากทำให้ผู้พิการมีความสามารถช่วยตนเองได้มีความรู้ มีงานซึ่งจะเป็นผลประโยชน์ให้ครอบครัวของชาติบ้านเมืองด้วย เพราะมีแรงงานเพิ่มขึ้น การช่วยเหลือฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเหล่านี้ให้มีการศึกษา มีอาชีพ มีรายได้เดียงคนเองเป็นผลสำเร็จ ครอบครัวและรัฐบาลก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เวลา และแรงงานในการเดียงคุ้กูอาจใส่จำนวนคน ตั้งแต่ล่าวอีกต่อไป หรือจะมีบ้างก็ไม่มากเหมือนก่อน การฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ สามารถลดรายจ่ายของรัฐบาลที่จะต้องเอามาส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการได้อย่างมากที่เดียว